

2008 Kurbağa Yılı

Küresel ısınma, çevre kirliliği, doğal alanların bozulması... Bunlar, dünyamızın son yıllarda karşı karşıya olduğu en önemli sorunlardan bazıları! Üstelik bu sorunlar giderek büyüyor. Bu nedenle sorunlara çözüm üretmek için en kısa sürede harekete geçmek gerekiyor. Pek çok kişi ve kuruluş şimdiden çözüme yönelik adımlar atmış durumda! Bu adımlardan biri de kurbağaların yok olma tehlikesiyle ilgili. Kurbağalar da tıpkı pek çok canlı gibi tükenme tehlikesiyle karşı karşıya. Öyle ki uzmanlar kısa bir süre içinde, dünya üzerinde var olduğu bilinen 6000 kadar kurbağa türünün yarıya yakın bir kısmının yok olacağını düşünüyorlar. Bu nedenle bazı uluslararası kuruluşlar bir araya gelerek "Amphibian Ark" adı verilen bir proje başlatmışlar. Kurbağa Gemisi" olarak adlandırılabilceğimiz bu proje kapsamında, kurbağaları korumaya yönelik pek çok etkinlik gerçekleştiriliyor. Ayrıca konunun önemine dikkat çekmek amacıyla 2008 "Kurbağa Yılı" ilan edilmiş. Umarız "Kurbağa Gemisi" kurbağaları kurtarmada başarılı olur.

Fotoğraf: Mirawilis Swarovsky, Francisco Lopez

Kurbağalar, dünya üzerinde yaklaşık 360 milyon yıldır varlıklarını sürdürüyorlar. Ancak, son birkaç yüz yıldır doğal yaşam alanlarının bozulması, çevre kirliliği, zararlılarla savaşmada kullanılan kimyasal maddeler, iklim değişikliği ve kurbağalara özgü bir mantar hastalığının giderek yaygınlaşması onları tehdit ediyor. Bu nedenle kurbağalar tehlike altında!

Fotoğraf: Phil Bishop

Peki, neden tehlike altındaki kurbağalar bu kadar önemseniyor? Neden onları korumaya çalışıyoruz? Her canlı gibi kurbağalar da, doğanın dengesinin korunmasında önemli bir yere sahip. Üstelik, sivrisinekler gibi zararlı böcekleri besin olarak tüketmeleri sıtma gibi pek çok hastalığın yayılmasını önüyor. Derilerinden elde edilen pek çok kimyasal madde tıp alanında hastalıklara karşı ilaç geliştirmek amacıyla kullanılabilir. Bu nedenlerin yalnızca biri bile onları korumaya çalışmamız için yetmez mi? Ne dersiniz?

Fotoğraf: Lydia Fucsko

İşte kurbağa yumurtaları! Bu yumurtalardan "iribaş" adı verilen yavrular çıkar. Fotoğrafta yumurtaların içindeki iribaşların minik gözlerini görebiliyor musunuz? Yumurtadan çıkan iribaşlar, balığa benzerler, solungaçları ve kuyrukları vardır ve sulakalanlarda yaşarlar. Solungaçlarıyla solunum yapar, kuyruklarını çırparak suda yüzerler. İribaşlar, büyüdükçe solungaçları, kuyrukları kaybolur ve kurbağaya dönüşürler, Kurbağaların bu biçimde değişim geçirmesine "başkalaşım" denir. Başkalaşım geçiren kurbağaların çoğu artık karada da yaşamaya başlarlar. Ancak, sulakalanların yakınından da ayrılamazlar. Çünkü, kurbağaların derileri hep nemli kalmak zorundadır. Biliyor musunuz, yetişkin kurbağalar derileriyle solunum yaparlar.

Fotoğraf: Aleksander Niwelinski

Yumurtadan çıkmış iribaşlar, kuyruklarını hareket ettirerek hızla yüzerler.

Dergimizin web sayfasından
(<http://www.biltek.tubitak.gov.tr/cocuk>)
Kurbağa Gemisi projesi kapsamında
çocuklar için hazırlanan kurbağa
maskesinin çıktısını alıp
oynatabilirsiniz.

Fotoğraf: Ron Holt. Atlanta Botanik Bahçesi

Zuhal Özer

Kaynak:
<http://www.amphibianark.org>